

carica porodila se svoje 5. dete, princesinjo Olgo. Judom se je prepovedalo barantati s svetimi krščanskimi rečmi, križci, podobami itd. — Bolgari želijo zedinjenja z rojaki, kateri so še pod Turkom ter da se Bolgarija proglasi kot kraljestvo. — Turški sultan se brani z evropskimi velesilami v shodu (konferenci) njihovih poslanikov v Carigradu posvetovati se, kaj je storiti z Egiptom. Sicer pa sultan uže sam dobro vé, kaj mu je storiti, ker ima dobrih pomagačev v Egiptu: Derviš-pašo in Arabi-pašo. Vsled rabuke v Aleksandriji bežijo Evropeci iz dežele, kar je Arabom in Turkom ravno prav, saj se jih želijo znebiti. Vice-kralj je prisiljen bil postaviti novo ministerstvo in Arabi-pašo napraviti za vojniškega ministra, t. j. vso oblast izročiti. Ta je torpedov kupil, da zavaruje morske obale in Sueški kanal zoper angleške in francoske oklopnice. — Nemce je močno ustrašilo, da je lajtnant Meidling Rusom za 150.000 rubljev ova-dil črtež ali „plan“, po katerem delajo nemške trdnjave ob Baltiškem morji. — Angleška policija zasačila je v Londonu Irce, ki so na skrivnem orožja nabirali. Bilo je uže 1000 pušek nabitih, 100.000 patronov in 25 zabojev natlačenih z revolverji. — V Severni Ameriki je strahovit veter vrtnec uničil mesto Grinhel, več kakor 100 ljudi je usmrtenih.

Za poduk in kratek čas.

Iz Metkoviča v Dubrovnik.

Obljubil je, pa obljube ni dopolnil; počel je zidati, pa dozidal ni — da se ognem tacemu in ednacemu očitaju, hočem svoj pričetki potopis nadaljevati ter ga tudi dovršiti, ako Bog da in stara sreča.

Metkovič, kamor sem na sopraznik sv. Janeza Zlatoustu l. 1879. došel in se tamo dva dni mudil pri gostoljubnem župniku in vrlim šolskem nadzorniku č. g. Jozu Gabriću, Metkovič pravim, leži na levem obrežji Neretvinem ob rebu strmega pa golega griča. Hiše so vse čedno zidane, izvzemši lesene bajte, ne davno postavljene za vojake in voznike. Mesto šteje do 1200 prebivalcev, ima lepo, 1872. leta sezidano katoliško pa tudi čedno pravoslavno cerkvo in 4razredno ljudsko šolo, v katero me je peljal prijazni g. nadzornik, da vidim, kakor je rekel, mlade dalmatinske junake in spoznam, je li so bistrega uma in čilega tela, česar mu rad nerad priznavam. V mestni okolici se nabaja mnogo vinogradov in obilo oljk, ki prinašajo dobro olje, a tudi figovih, pomerančnih in drugih na jugu rastočih dreves ni pogrešati. Mestjani so orali ravnokar za pšenico in ječmen, ker jeseni ni bilo moči sejati vsled velike povodnji. Največje zlo za Neretvanski okraj je kalno, nezdravo močvirje, ki daleč na široko pokriva sicer rodno in plodno polje; in je uzrok, da prav pogosto razsaja huda, zavratna mrzlica,

ki ne dopušča ljudem, dosegati sive starosti: možje 60- ali 70letni so neki prav redko šteti. Odkar je Hercegovina avstrijska, postalo je življenje v Metkoviču sila živahno in burno. Kupcev in trgovcev domačih in tujih, špekulantov in podvzetnikov poštenih in ničvrednih vse mrgoli in se tere. Glasni so ti gostje na javnih prostorih kakor trobente jerihonske. — Svitli cesar so l. 1875. na svojem potovanji po Dalmaciji obiskali tudi Metkovič, kakor kaže napis na ednostropni lični hiši, ki je imela čast, sprejeti v svoje skromne prostore mogočnega vladarja: „Franciscus Josephus apostolicus Austriae imperator Dalmatiam fidelem invisens auspiciatissima die 26. Aprilis 1875 modesta haec limina subiit. Ipse, cui tantus contigit honor, En grati animi sensu posteris factum memorat laetus“.

Svetilnica dneva — solnce — je že gorela in sipala gosto luč na zemljo, ko se 30. dne januarja odpeljem na parobrodu „Melanira“ iz Metkoviča proti Dubrovniku. Reka Narenta se proti izlivu v Adrijo močno zvija, tako da se je Melanira dolgo sukala okolo Metkoviča, ki je ponujal očem čaroben pogled, ker je bilo mesto v kratkem sleklo megleni plajšč in se obleklo v juterni solnčni svit. Veslajе po zeleni Neretvi, ki zamore na svojem hrbtu do Metkoviča majhne parobrode, do Čapljinе in Gabele pa le ladjice tako zvane trabaklje nositi, pustili smo na desnici sv. Vida, ki hrani iz davnih časov mnogo starin, pričujočih o nekdanjej slavi, omiki in obljudenosti teh sedaj osamelih krajev. Tukaj je stala slavna Naron, kakor sodijo najbolji zgodovinarji. Za tim trgovsmo srečali Rujnico, Norin, Krvavec, na levici pa mestice Bilibir. Pri trdnjavi Opuzen se reka deli v dva večja odtoka, ki vstvarjata široko močvirje do morja segajoče, po katerem vedno plavajo labudi, gosi, race, galebi, kljunači, od katerih tie se večina prebivalcev živi, ker manjka družih, posebno poljskih pridelkov. Leteč mimo Opuzena, Komina in Rogotina prijadrali smo jaderno v Adrijansko morje — v zaliv Neretvin, canale di Narenta. Kakor električni tok pretrese vse ude in celo telo, tako je pretresel vse moje ude pogled na to daljno, široko, morsko planjavo. Davno že sem želel goreče videti čudežno morje, o katerem so nam v šoli toliko čudes pripovedovali latinski in grški pisatelji. A da bodem Adrijo prvokrat pozdravil skoro pri njeni sredini, ne bil bi niti sanjal. Kmalu se spomnim one lepe pesni: Buči, buči morje Adrijansko, nekdaј bilo si slavjansko. Naj buči, mi pa se peljimo dalje po imenovanem zalivu med kopnim in polotokom Ratom (peninsula Sabbiancello), ki svoj jezik daleč tje v morje steguje. V par urah dosežemo znamenito trdnjavo Klek, od koder se je poprej razprostirala za morskim bregom kake pol ure daleč meja turške Hercegovine. Ta kos zemlje je bil v miru Karlovaškem prepuščen Turkom, da bi bila posestva Dubrovniške republike ločena od posestev Benečanov, ki so po njih hlepeli. Klek šteje le pičlo hiš in

je bil Turkom zaprt. Po bližnjih gričih je sedaj mnogo od naših vojakov napravljenih novih napisov in trdnjav. Kanal Narentski je vedno ožji prihajal, dok ga ni zastavila suha zemlja pri Malem Stonu (Stagno piccolo), kamor smo pribrneli opoludne. Tukaj je trebalo zapustiti parobrod ter peš iti do drugega zaliva preko krasnega sedla, ki veže dva ne previsoka, skalovita brba. Mali Ston ima lastno župnijo, katero oskrbuje frančiškan, skromno cerkvico, s 4 altarji posvečenimi Mariji Devici, sv. Antonu, Srcu Jezusovemu in Marijinemu. Mesto objema črno, starikasto zidovje, ki se vleče po strmih hribu do Velikega Stona (Stagno grande). Te drzne, ciklopske zidove, z ogromnimi stolpovi so postavili Dobrovčani za časa svoje največje slave, svojega največjega blagostanja, da branijo svojo domovino sovražnih napadov, nevarnih navalov. Ogledavši Mali Ston uberem pot po prijetnem griči na drugo plat v mnogo lepši Veliki Ston, dobre pol ure od prvega oddaljen. Potno robo sem izročil krepkemu Stončanu, ki mi je „vpričo solnea“ obljubil, da jo gotovo prinese do večera na določeno mesto. Mož, pošteni, kateremu je bila dana beseda trda, kakor v kamen urezana, kar je rekel, ni oporekel, spolnil je točno do pike storjeno obljubo in si je za trud zaračunal le 50 krajcarjev. Stončani služijo kot verne, zveste in modre glave. Na svojem veselem sprehodu od Malega do Velikega Stona čez polagoma se vzdigajoče in padajoče sedlo sem zadel na čedno pokopališče z lepimi spomeniki in ne daleč od nja na lično kapelico, v kateri so stale tri zale podobe: Immaculata concezione, s. Biaggio (sv. Blaž) in Vera effigie di s. Vincenzo Ferreri. Ta svetnik drži v roci knjigo z izrekom: „Time Deum et date illi honorem — Bojte se Boga in mu skazujte čast.“

(Dalje prihodnjič.)

Smešnica 25. Koliko mačkinjih repov bi trebalo do solnea, vpraša Miha soseda Breka? Ta mu odgovori: 99 mačkinjih repov bi trebalo, da se zmeri nekoliko do solnea, za ostalo pa je dosta — eden sam babji jezik. A. Vakaj.

Razne stvari.

(Svitli cesar) so za šolo na Ptujскеj gori darovali 200 fl. in štajerska hranilnica 300 fl.

(† Umrli) je preč. g. zlatomešnik in upokojeni župnik v Svetinjah, Anton Šerf, star 84 let. Več v „Cerkv. prilogi.“

(Archiv für Heimathskunde) 6. pola obsega: Beiträge zur Geschichte von der Mütling und von Sichelburg, das Wappen der Windischen Mark, Pfarre Glogoviz, die päpstlichen Kirschenzehente in Krain.

(Slovenskih tiskovin) še sodnji gorunegradske niso doposlali, kajti županu Rečičkemu je na

tega zahtevanje odgovoril sodnik zapisavši na vlogo: „Slov. Blauquete vom hohen k. k. Oberlandesgerichte noch nicht eingefangt. Dolgo vozijo pa enkrat jih morajo pripeljati.“

(Nemški profesor Nagele) v Mariboru dela na vse kriplje, da bi Razvančanom pa Pekarčanom vrinol v imenu „deutscher Schulverein“ šolo ponemčevalnico.

(Nemških turnerjev) je 108032. Kedaj bode toliko Sokolcev?

(Slabo obnaša) se bivši sv. lenartski sodnik Lulek, sedaj v Celji. Prepovedal je slovenske vloge slovenski reševati in kljubuje ukazu ministrskemu.

(Med Pragerskim in Račjem) bil je železniški čuvaj Golob od vlaka ugrabljen in hudo ranjen.

(Zavoljo steklega psa) ustrelili in pobili so v Slov. Gradci 40 psov, ki so bili zmikani.

(Zavoljo špičkov) so zaprli šole v Trbovljah, Vodah, sv. Katarini, v Ločah.

(Iz Drave izvlekli) so v Brestenici kamške fare 60letnega moža. Na mrtveci ni bilo videti nobenih ran in so ga v Kamci pokopali.

(V Krapji pri Ljutomeru) sta žena in pasterk ubila posestnika Nemca!

(Železnico) od Spielfelda v Radgono bodo gotovo stavili, iz Maribora nad sv. Lenart v Radgono pa ne, ker bi ta od one predraga bila.

(Topličarjev) je v Doberno (14. jun.) došlo 230.

(Sejem na Ptujскеj gori) zavoljo nedelje ne bode 2. julija, ampak v soboto 1. julija.

(Mariborski advokati) slovenski uradnejajo slovenski, kar pa nemške silno jezi. Eden teh je pojamlal: „wie werde ich mich jetzt informiren?“

(„Slov. Narod“) poroča, kako je celjske okrožne sodnije predsednik, g. Heinricher, pri nekem obedu čestitajoč mil. g. knezoškofu posebno veselje in želje izražal o nekšnem preganjanju duhovnikov, narodnih in politično delavnih, se vé, v konservativnem smislu, kajti kot liberalac gotovo zoper liberalne duhovnike nima nič. G. Heinricher menda ne čuti, kako močno da je razžalil vse duhovenstvo. O nedostojnosti takšnih zdravic pa molčimo!

Loterijne številke:

V Gradci 17. junija 1881: 33, 67, 45, 84, 15.

Na Dunaji „ „ 43, 47, 5, 53, 33.

Prihodnje srečkanje: 1. julija 1882.

Flos lepega vinogradnega kolja,

t. j. 12—13.000 kolov dopsilje po Dravi iz Brezja (Fresen, Kärntnerbahn). Bliže n. pr. do Maribora velja 1000 kolov 7 gold., dalje pa do 8 fl. 50 kr.